

U ITALIJI OTVORENA IZLOŽBA SLIKARA VATROSLAVA KULIŠA ‘CENTRIPETALNE FUGE’

Kulišev uspjeh u Trstu

Nacional, 12/03/2016, Iva Korbler

U četvrtak je u tršćanskoj galeriji Magazzino delle Idee, u samom središtu Trsta, otvorena velika izložba novih radova istaknutog hrvatskog suvremenog slikara Vatroslava Kuliša. Izložba u trajanju od mjesec dana organizirana je na međugradskoj i međuzupanijskoj razini, od inicijatora projekta zagrebačkog Muzeja za umjetnost i obrt s ravnateljem Miroslavom Gašparovićem, Pokrajine Trst (Provincia di Trieste) i Hrvatske zajednice u Trstu (Comunità Croatia di Trieste) te njezina predsjednika Gian Carla Damira Murkovića, a financijski su je podržali Grad Zagreb, Pokrajina Trst i Autonomna regija Furlanija i Julijska krajina.

Izložbom „Centripetalne fuge“ potvrdile su se još jednom prijateljske, političke, kulturne i gospodarske veze Hrvatske i Italije, jer je i ranijih godina Muzej za umjetnost i obrt bio domaćin i organizator nekoliko izložbi značajnih talijanskih umjetnika, ali su i u Italiji bivali predstavljeni hrvatski umjetnici. Stoga su na protokolu otvaranja izložbe nazočili i održali uvodnu riječ Maria Teresa Bassa Poropat, predsjednica Pokrajine Trst, Vesna Kusin u ime zagrebačkog gradonačelnika kao njegova zamjenica, Nevenka Grdinić, generalna konzulica RH u Trstu, Damir Grubiša, veleposlanik RH u Italiji i Roberto Cosolini, gradonačelnik grada Trsta. O opusu Vatroslava Kuliša i značaju njegovih novih radova u kontekstu suvremene svjetske, europske i hrvatske umjetnosti govorili su Edward Lucie Smith, jedan od najpoznatijih svjetskih likovnih kritičara, Tonko Maroević, povjesničar umjetnosti i Miroslav Gašparović, ravnatelj MUO– a.

Iako je protokol otvorenja dugo trajao, prisutne su goste oduševili umjetnikovi novi radovi velikog formata, u tehnici akrila i kolaža na papiru, žestokih gesti i kolorita koji ukazuju na traganje za ‘’prostorom osobne slobode’’, kako je primijetio Edward Lucie Smith. Naime, Kuliš je unutar korpusa recentnog hrvatskog slikarstva jedan od glavnih protagonista apstraktnog i postapstraktnog ekspresionizma, s posebnim senzibilitetom prema motivima iz prirode, poput mora i mediteranskog pejzaža. Međutim, u novim radovima mogu se dešifrirati tri polazišna motiva: sunce, cvijet i vrtlog koje slikar koristi kao inspiraciju za složene kompozicijske sustave longitudinalnog formata. Edward Lucie Smith je u predgovoru kataloga i na otvorenju Kuliševo slikarstvo doveo čak i u politički kontekst istočnih zemalja poslijeratne Europe, gdje je „slobodno slikana apstraktna umjetnost nosila odjeke stava po kojemu je apstraktni ekspresionizam apsolutna paradigma slobode i protuteža anti-individualističkoj, autoritarnoj socrealističkoj doktrini“, ali jednako tako iščitava Kuliševe slike kao „radosno slavljenje prirode i postojanja“.

Tonko Maroević istaknuo je kako Kuliš spada među umjetnike koji nisu izgubili vjeru u potencijale slikarstva „pa tu vjeru potvrđuje primjerenom afirmacijom snažne kolorističke izražajnosti, kroz strastven i razveden osobni rukopis, poput protuotrova svakoj ravnodušnosti i apatiji“. Miroslav Gašparović naglasio je kako novi ciklus „Centripetalne fuge“ ukazuje na radove koji su novi segment Kuliševa stvaralaštva i koji „integriraju njegovo umjetničko iskustvo proteklih godina, otvarajući nove prostore na kojima će se njegovo slikarstvo ubuduće temeljiti“. Svi su se ti likovni kritičari složili kako je ovaj umjetnikov ciklus jedan od prijelomnih trenutaka u njegovu radu posljednjih godina, pun dinamike i nove kolorističke palete, gdje kroz istraživanje formalnih, tehničkih ili idejnih postavki slikarstva Kuliš bez straha eksperimentira s kreativnim dilemama i novim motivima.

Ovaj je izložbeni projekt predstavio na visokom nivou ne samo jednu uglednu zagrebačku galerijsko-muzejsku instituciju i afirmiranog umjetnika, nego je pokazao organizacijske mogućnosti jednog hrvatskog diplomatskog tima (Nevenka Grdinić i Nataša Degiuli Kos), odnosno kako bi kao model trebale izgledati izložbe hrvatskih umjetnika koje konačno dokidaju praksu organizacije izložbi u prostorijama veleposlanstava i konzulata ili zavičajnih klubova naših iseljenika.